

Skončila lhůta pro zápis skutečných majitelů právnických osob

Dnem 31. prosince 2018 skončila v České republice zákonná lhůta pro splnění povinnosti právnických osob k zápisu takzvaného skutečného majitele do evidence skutečných majitelů, která je vedena příslušnými rejstříkovými soudy. Ačkoliv s nesplněním této lhůty nejsou spojeny žádné přímé sankce (pokuty apod.), a je tak možné ji splnit i dodatečně, je třeba povinnost zápisu skutečného majitele bez zbytečného odkladu po uplynutí této lhůty splnit a současně i do budoucna počítat s dalšími legislativními změnami v této oblasti.

Povinnosti právnických osob

Povinnosti právnických osob včetně obchodních společností ve vztahu k osobě skutečného majitele vyplývají primárně ze zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (takzvaný AML zákon). Ten již od 1. ledna 2017 ukládá každé právnické osobě výchozí povinnost vést a průběžně zaznamenávat aktuální údaje ke zjištění a ověření totožnosti svého skutečného majitele, včetně údajů o skutečnosti, která zakládá postavení skutečného majitele, či jiného odůvodnění, proč je tato osoba považována za skutečného majitele.

K této základní povinnosti nově přistoupila s účinností od 1. ledna 2018 podle zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, i navazující povinnost spočívající v zápisu skutečného majitele do evidence skutečných majitelů. Návrhy na zápis do evidence se podávají na zvláštním elektronickém formuláři, který je k dispozici na webových stránkách Ministerstva spravedlnosti v rámci Informačního systému skutečných majitelů.

Evropské souvislosti a nejbližší legislativní vývoj

V širších souvislostech platí, že český AML zákon vychází ohledně úpravy skutečných majitelů právnických osob z takzvané 4. AML směrnice Evropské unie z roku 2015, a provádí tak požadavky této směrnice do právního řádu České republiky. Povinnosti spojené s evidencí skutečných majitelů se proto vztahují na právnické osoby ve všech členských státech Evropské unie s tím, že jednotlivé vnitrostátní právní úpravy se od sebe odlišují jen ohledně způsobu a formy vedení evidence skutečných majitelů.

K tomu je třeba uvést, že v platnosti je nyní již i takzvaná 5. AML směrnice ze dne 30. května 2018, která jde ohledně evidence skutečných majitelů podstatně dále a přináší pro období od roku 2020 významné změny, se kterými je třeba v podnikatelské praxi počítat.

5. AML směrnice totiž mj. stanoví, že členské státy nejpozději do 10. ledna 2020 provedou takové úpravy vnitrostátních právních předpisů, aby informace o skutečných majitelích nebyly vždy k dispozici jen příslušným státním orgánům a takzvaným povinným osobám (banky, pojišťovny atd.), ale i jakékoli osobě z široké veřejnosti. Tím se výrazně prolamuje dosavadní zásada neveřejnosti informací z evidence skutečných majitelů, byť přístup široké veřejnosti k těmto informacím bude umožněn jen za stanovených podmínek. Vedle toho směrnice rovněž ukládá členským státům zajistit, aby jejich centrální registry byly již od roku 2020 vzájemně propojeny prostřednictvím evropské centrální platformy.

Jaký je závěr

V případě, že obchodní společnost jakožto právnická osoba dosud nespĺnila svou povinnost zapsat skutečného majitele do evidence skutečných majitelů, je tak povinna učinit bez zbytečného odkladu, a to s tím, že tento zápis je po 1. lednu 2019 již zpoplatněn. Pokud příslušný státní orgán nebo takzvaná povinná osoba dle AML zákona při zjišťování skutečného majitele nenalezne příslušné informace v evidenci skutečných majitelů, obrátí se přímo na právnickou osobu a je v tomto směru oprávněna žádat, aby právnická osoba informace o skutečném majiteli poskytla přímo. Ačkoliv s nespĺněním povinnosti zápisu do evidence skutečných majitelů dosud nejsou spojeny žádné přímé sankce, mohou z toho pro právnickou osobu vyplývat jiné negativní dopady (například ve vztahu k účasti na veřejných zakázkách apod.) s tím, že splnění této povinnosti bude nejpozději od ledna roku 2020 právně postižitelné a vynutitelné.

Od roku 2020 je třeba kromě toho počítat i s tím, že evidence skutečných majitelů budou za stanovených podmínek veřejně přístupné a že jednotlivé vnitrostátní evidence skutečných majitelů budou propojeny prostřednictvím evropské centrální databáze.

VAŠE KONTAKTNÍ OSOBA

JUDr. Pavel Koukal
advokát
Associate Partner

T +420 236 163 720

pavel.koukal@roedl.com
www.roedl.com

